ఓం

శ్రీ నిమిషాంబాదేవియైనమః

గోత్రకాండము

ప్రచురించువారు

ఆర్య క్షత్రియ చిత్రకార (చిత్తారి) సంఘం

రిజిష్టర్డు నెం. 579/94

శ్రీదేవి కడప

ఓం గణేశాయనమః శ్రీ నిమిషాంబాపరమేశ్వర్యైనమః

శ్రీశ్రీశ్రీ నిమిషాంబాదేవి వరప్రసాదిత, సుదక్షిణా ముక్తమహర్షి దంపతుల ప్రియ కుమారుడగు, జ్యోతిష్మంతుని వంశస్థులగు ఆర్యక్షత్రియ, చిత్రకారుల గోత్ర, ప్రవర, సూత్ర శాఖలు గల

గోత్రకాండము

ప్రచురించువారు :

ఆర్య క్షత్రియ చిత్రకార (చిత్తారి) సంఘం

రిజిష్టరు నెం. 579/94

డో.నెం. 5/461, మఠం వీధి,

కడప - 516 001. కడపజిల్లా.

మొదటి ప్రచురణ : 1995 ● వెల : అమూల్యము.

ఈ గోత్రకాండ పుస్తకము కావలసినవారు పై అడ్రసుకు తెలిపినచో ఉచితముగా పంపబడును.

ఆర్య క్షత్రియ చిత్రకార (చిత్తారి) సంఘం

రిజిష్టరు నెం. 579/94

డ.నెం. 5/461, మఠం వీధి,

కడప - 516 001. కడపజిల్లా.

కార్యవర్గము :

సర్వశ్రీ

అధ్యక్షులు : చిత్తారి బాబునూరు రాధాకృష్ణమూర్తి
ఉపాధ్యక్షులు : చిత్తారి కాళంగి మురళి మోహన్ ప్రసాద్
,, : చిత్తారి యుకమా నాగరాజు
కార్యదర్శి : చిత్తారి జీనిగిరి నరశింహం
సహకార్యదర్శి : చిత్తారి అమరావతి రాధాకృష్ణ
కోశాధికారి : చిత్తారి ఉద్దంటి రాజేంద్రప్రసాద్

కమిటి మెంబర్లు

సి. బి. శ్రీనివాసులు, ఉద్దంటి పద్మప్రసాద్, సి. చెంచయ్య,
కె. బాలరాజు, సి. కె. ప్రసాద్.

వర్కింగ్ కమిటి మెంబర్లు

యు. కృష్ణమూర్తి, సి. శివప్రసాద్, సి.బి. శంకరయ్య, పి. రామకృష్ణ
బి. నాగేంద్ర, సి.బి. గోపాలకృష్ణ, సి.బి. వేణుగోపాల్.

శాశ్వత సలహాదారులు

సి. బి. క్రిష్ణమూర్తి, సి.కె. రామయ్య, వై. నారాయణ,
సి.కె పెద్దనరసింహులు, సి.బి. ముద్దుక్రిష్ణమూర్తి, సి.కె. శేషయ్య,
వి. మునివెంకటరమణరాజు, సి.బి. సుబ్రమణ్యం, సి.వి. శ్రీరాములు,
యు. పెద్దభద్రయ్య, యు. చిన్నభద్రయ్య, వి. వెంకటసుబ్బయ్య,
సి.బి. రమణయ్య.

ఈ గోత్రకాండమును ముద్రించుటకు ఆర్థికముగా సహకరించిన దాతలు

శ్రీ చిత్తారి యకమా నారాయణు వీరి ధర్మపత్ని శ్రీమతి రామసుబ్బమ్మ

శ్రీ చిత్తారి కాళంగి పెద్ద నరశింహులు, వీరి ధర్మపత్ని శ్రీమతి రాజమ్మ

శ్రీ చిత్తారి బాబుసూరు కృష్ణమూర్తి, వీరి ధర్మపత్ని శ్రీమతి పద్మావతమ్మ

శ్రీ చిత్తారి కాళంగి రామయ్య, వీరి ధర్మపత్ని శ్రీమతి శాంతమ్మ

శ్రీ చిత్తారి అమరావతి శ్రీరాములు, వీరి ధర్మపత్ని శ్రీమతి సుబ్బలక్ష్మమ్మ

ఓం విఘ్నేశ్వరాయనమ: ఓం నిమిషాంబా దేవియే నమ:

విన్నపము

ఆర్య క్షత్రియ సోదరులారా !

ప్రస్తుత కాలమునందు అన్ని కులములవారు సంఘములను ఏర్పరచుకొని సభలను, సమావేశములను జరిపి వారివారి కులములను అభివృద్ధి చేసుకొనుచున్నారు. కాని మన ఆర్య క్షత్రియ సోదరుల పరిస్థితులు చాలా దయనీయముగాను, విచారకరముగాను యున్నది. దానికి కారణము ఏమనగా స్వంత వృత్తులు నశించుట. పూర్వము చిత్రలేఖనము లందు ఎంతో పేరుగాంచి, ఎన్నియో సన్మానములను పొందిరి. చివరకు ఆ గౌరవము కూడా పోయి స్వంత వృత్తి సామాన్యమై వివిధ వృత్తులను నేర్చుకొనుచు ఈ ఆర్య క్షత్రియులు చిన్నా భిన్నములుగా అయినారు.

ప్రస్తుతము వీరు (1) చిత్రకారులు (2) చిత్రలేఖులు (3) చిత్తారీలు (4) ముచ్చివారు (5) నకాషులు (6) దర్జివారు (7) జీనిగిరి వారు మొదలగు పేర్లతో వూరుకొక పేరుచొప్పున పిలువబడుచున్నారు. వీరందరు కూడా ఈ ఆర్యక్షత్రియ సంఘమువారేనని పెద్దలకు తెలియక పోలేదు.

మన కులమునందు విద్యాభివృద్ధి చాలా తక్కువగానున్నది. మన కులమెట్టిదో, మన సాంప్రదాయమెట్టిదో, మన పూర్వీకుల ఔన్నత్యమెట్టిదో యని ఒకసారి పురాణములను తిరగేసి చూస్తే మనకే తెలుస్తుంది మన కులము యొక్క సంగతి.

మన సంఘమునందు కూడా విద్యాసంపన్నులు, ఆర్థిక సంపన్నులు కొంతవరకు కలరు. వారు వారి వ్యక్తిగత అభివృద్ధియే చూచుకొనుచున్నారు కాని సంఘమునకు చేయూతనిచ్చుటము లేదు. ఇది మన ఆర్య క్షత్రియకుల సంఘమువారు చేసుకొన్న పాపమో లేక శాపమో తెలియుటము లేదు. ఇప్పటికైనా ఆర్యక్షత్రియ కులస్థులందరూ ఏకమై ఒక సంఘముగా యేర్పడి తెలియనివారికి మన సాంప్రదాయములను తెలుపుచూ సంఘము అభివృద్ధికి పాటుపడగలరని ప్రార్థించుచున్నాను.

☞ ఇందు యేవైనా పరుష పదజాలము వాడినట్లు తెలిసికొనిన మన్నింప గోరుచున్నాను.

ఇట్లు
జె. నరసింహం
కార్యదర్శి

" సంఘం శరణం గచ్ఛామి "

పీఠిక

గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః గురుర్దేవో మహేశ్వరః
గురుఃసాక్షాత్ పరబ్రహ్మ తస్మైశ్రీ గురవేనమః

శ్రీ నిమిషాంబాదేవిని కుల దేవతగా ఆరాధించునటువంటి సనకసనా ముక్త మునీంద్రుల ప్రియ కుమారుడగు శ్రీ జ్యోతిష్మంతుల వంశస్థులగు ఆర్యక్షత్రియ చిత్రకారకుల కొరకు తెలియఁచేయు మహాశాసన పత్రిక. ఈ పత్రిక యందుగల సాంప్రదాయము ఆచార వ్యవహారములు అందరు కూడా పాటించగలరు

పూర్వము కృతయుగ మధ్యకాలమున జానుమండలుడు, సుమండలుడు అను రాక్షసవీరులు జన్మించిరి. వీరిలో పెద్దవాడైనటువంటి జానుమండలుడు ధైర్యముచేసి మేరుపర్వతమునుచేరి పంచాగ్ని మధ్య కూర్చొని బ్రహ్మదేవుని గూర్చి ఘోరముగా తపస్సుచేసి సర్వలోకములయందు తనకు ఎదురు లేకుండా బ్రహ్మదేవునిచే వరమును పొందెను. ఈ వరము యొక్క గర్వముతో దేవతలను, మునులను, నరులను నానావిధములుగా బాధ పెట్టుచుండెను. ఈ బాధలకు తాళలేక దేవతలు జానుమండల సుమండలులను గురించి ఇంద్రునకు మొరపెట్టుకొనగా ఇంద్రుడు ఆలోచించి ఈ రాక్షసవీరులను సంహరింపనాతో సాధ్యపడేది కాదని తనతో దేవతలను వెంటబెట్టుకొని బ్రహ్మలోకమునకుపోయి బ్రహ్మదేవునితో మొరపెట్టుకొనిరి. బ్రహ్మదేవుడు కూడా ఇది నాతో సాధ్యపడేదికాదు అందరము కలిసి వైకుంఠనాధునివేడు కొనెదము అనిచెప్పి అందరిని తీసుకొని బ్రహ్మ వైకుంఠ నాధుడగు శ్రీమహావిష్ణువు వద్దకు పోయి వారి బాధలను విన్నవించుకొన్నిరి. అంతట శ్రీలక్ష్మినాధుడు తన దివ్యదృష్టితో అంతాపరికించి ఈ రాక్షసుల మదమణచువాడు పార్వతీనాధుడు యొక్కడేనని విష్ణుమూర్తి బ్రహ్మ దేవేంద్రుని, దేవతలను వెంట బెట్టుకొని కైలాసమునకు పోయి కైలాస నాధుని ఎదుట తమ బాధలను గూర్చి మొరపెట్టుకొనిరి అంతట శివుడు తనయో

గమాయాప్రభావముతో అంతటిని పరికించి జానుమండలుని సంహరించుట కు గల కారణము వేరేయున్నది. అతను కొద్దికాలములోనే సంహరింపబడ తాడు కావున మీరందరును భయపడక మీస్వస్థలములకు పొండని శివుడు చెప్పిన పిమ్మట శ్రీమహావిష్ణువు, బ్రహ్మదేవుడు దేవేంద్రుడు, దేవతలు మున్నగు వారు కైలాసమును వదలి వారి వారి స్వస్థలములకు పోయిరి. తదనంతరం బ్రహ్మదేవునిచే సృష్టించబడినటువంటి ఉత్తమరాజర్షి సుమ నస్క మహాముని అతని సతిమణి సుశీల సుఖసంతోషములతో భూలోకము నందు ఒకఆశ్రమమున జీవించుచుండిరి. కొంతకాలమునకు వారి ఆశ్రమ మునకు గౌతమముని వచ్చెను. వారి రాకకు సుమనస్క మహాముని, వారి ధర్మపత్ని సుశీల గౌతమునికి పాదపాపచారములతో మిక్కిలి గౌరవించిరి. ఆ గౌరవమునకు గౌతమముని సంతోషించి ఓ ముని దంపతులారా మీరు పుండరీక యాగము చేయుము, మీకు శుభములు కలుగును అనిచెప్పి ఈ యజ్ఞమునకు జానుమండలనుమండుఖలను రాక్షసవీరులవలనవిఘ్నములు కలుగును. వారిని వధించుటకు పరమేశ్వరుడు యొక్కడే దారి చూప గలడు. కావున మీరు శివుని గూర్చి తపస్సుచేసి బలసంపన్నుడైనటువంటి కుమారుని వరముగా పొంది యజ్ఞసంరక్షణ చేసుకొని ధర్మార్థ కామ మోక్ష ములను అనుభవింపుము యని గౌతమముని ఆ దంపతులకు చెప్పి తన ఆశ్రమమునకు వెళ్ళెను.

అంతట సుమనస్క యోగీంద్రుడును వారి భార్య సుశీల హిమాలయ పర్వతములుచేరి యేకాంత ప్రదేశమున పంచాగ్ని మధ్య కూర్చుండి పరమే శ్వరుని హృదయమునందు నిలిపి ఘోరతపస్సు చేసిరి. ఆ తపస్సునకు మెచ్చి పరమేశ్వరుడు సతీసమేతుడై దర్శనమిచ్చి ఏమి వరము కావలయు నని పలుకగా మునిదంపతులు మిక్కిలి సంతోషించి స్వామి మేము చేయు పుండరీక యాగమును రక్షించుటకు రాక్షస కులాంతకుడు, మహా బల సంపన్నుడగువంటి కుమారుని ప్రసాదింపమని వేడుకొనగా సాంబమూర్తి కరుణించి తన యోగమాయా ప్రభావముతో ఒక దివ్య పురుషుని సృష్టించి అతనికి "ముక్త మహర్షి" అని నామకరణము చేసి అతనికి సకల విద్యలను ఉపదేశించెను, మరియు గాయత్రి మహాస్త్రమును, పాశుపతా స్త్రమును, రౌద్రాస్త్రమును, నాగాస్త్రమును, గరుడాస్త్రమును, శక్తిబాణాస్త్ర మును, పర్వతాస్త్రమును, ఐయింద్రాస్త్రమును, ఆగ్నేయాస్త్రమును, వాయు

వ్యాస్త్రమును మొదలయిన దివ్యాస్త్రములను ఉపదేశించి ఇక నుండి నీవు " ఆర్య క్షత్రియ వంశస్థుడవై సుమనస్కముని దంపతులకు కుమారుడవై వర్ధిల్లుమని దీవించి ఓ సుమనస్కముని దంపతులారా! యీకుమారుడు వేద శాస్త్రములందు, పరాక్రమమునందు వీరుడై, ధీరుడై ప్రకాశించుచుండును. రాబోవుకాలమందు ఈ ముక్తర్షికి దూర్వాసముని కుమార్తెయగు సుదక్షిణయను ముక్తి కాంత భార్యగాపొందగలడు. ఇతని వంశమువారు రూపవంతులుగాను, సంపన్నులు, వేదపారాయణమునందు, చిత్రవిచిత్ర లేఖనమునందు విద్యాసంపన్నులుగాను, మహాఋషుల గోత్రములతో భూలోకమునవిరాజిల్లగలరని ఆనతినిచ్చెను. మరియు మీకుమారునివలన సర్వసౌఖ్యములు మీకు కలుగును. ఈ ముక్తర్షికి యుద్ధకాలమునందు పార్వతిదేవి అంశయగు శ్రీ నిమిషాంభాదేవి సహాయము చేయుచు కులదేవతగా కొలవబడును. కావున మీకుమారుని వెంట తోడ్కొని పొమ్మని ఆశీర్వదించి శివపార్వతులు కైలాసమునకు పోయిరి. అంతట సుమనస్కముని పరమానందముచెంది తన భార్యను వెంటబెట్టుకొని అరణ్యముచేరి విశ్వకర్మచే యాగశాలను నిర్మించుకొని బ్రహ్మర్షులు, రాజర్షులు, దేవర్షులు మున్నగువారి సహాయముతో యాగం మొదలుపెట్టు సమయమున రాక్షస గురువుయగు శుక్రాచార్యుడు గమనించి జానుమండలాసురునికి ఈ విషయమును తెలిపెను. అప్పుడు జానుమండలుడు తన మంత్రులను పిలిపించి తగిన రాక్షస వీరులను మీ వెంట పెట్టుకొనిపోయి సుమనస్కుడు చేయు యాగమును ధ్వంసముచేసి మునుల శిరస్సులను ఖండించి హోమగుండమునందు రక్తమాంసములను వేసి రండని ఆజ్ఞాపించెను. రాక్షసులుయాగశాలకుపోయి ప్రళయమును సృష్టించు సమయమున శ్రీ ముక్తమునీంద్రులవారు కోపించి తన కులదేవతయగు శ్రీ నిమిషాంభాదేవిని ప్రార్థించగా ఆమె వెంటనే ప్రత్యక్షమై రాక్షసులను హతమార్చెను. ఈ విషయమును కొందరు రాక్షసులు జానుమండలునికి తెలియపరచగా మిక్కిలి కోపించి కోటి రాక్షస వీరులతో ముక్తర్షిని ఎదిరించి యుద్ధము చేయుదలచెను. అది గమనించి ముక్తర్షి యజ్ఞేశ్వరుని ధ్యానించగా హోమగుండమునుండి అనేక రథములు, సైన్యములురాగా వారి సహాయముతో జానుమండల, సుమండలులను, వారి సైన్యమును తన పాశుపతాస్త్రముతో సంహరించెను. దేవతలు ముక్తర్షిపై పూలవర్షమును కురిపించెను. అంతట సుమనస్కుడు యజ్ఞమును సజావుగా జరిపించి ఋషులకు సన్మానములు చేసి తన భార్యయగు సుశీలను, కుమారుని

వెంట బెట్టుకొని తన నివాసమగు ప్రభావతి పట్టణమునకు పోయి కుమారుడగు ముక్తర్షికి పట్టాభిషేకము చేసి దుర్వాసముని కుమార్తెయగు ముక్తికాంతతో వివాహము జరిపి తాను తన భార్యతో కలిసి తపస్సు చేసుకొనుటకు అడవికి వెళ్లెను.

పిమ్మట ముక్తికాంత, ముక్తర్షి దంపతులకు ఎనిమిది మంది కుమార్లు ఒక కుమార్తె కలిగిరి. సూర్యుని వరమున జన్మించినటువంటి పెద్ద కుమారుడగు జ్యోతిష్మంతునికి గౌతమముని కుమార్తెతోను తక్కిన కుమారులకు వేరు వేరు మునుల యొక్క కుమార్తెలతోను వివాహములను వైభవముగా జరిపించి తానును భార్యాసమేతుండై తపస్సు చేయుటకు పోయెను.

తరువాత ముక్తర్షి కుమారులు తమ భార్యలతో కలిసి వనవిహారమునకు పోయి కొలనుయందు స్నానాలు చేయుచున్న సమయములో రోమశుండను బ్రహ్మర్షి కైలాసమునకు పోవుచూ ఆ మార్గమున వచ్చుటను ముక్తర్షి కుమారులు చూచి ఏదో పిశాచి వచ్చుచున్నదని రాళ్ళను ఆబ్రహ్మర్షి పైన వేసిరి. అంతట ఆ ఋషి కోపించి మీరు అజ్ఞానులై వృత్తి ధర్మములను విడిచి బలహీనులగుదురని శపించగా వారు భయపడి తమ తండ్రి వద్దకుపోయి విషయమునుతెలుపగా అదివిని ముక్తర్షి బాధపడి శివునిగూర్చి తపస్సుచేయగా శివుడు ప్రత్యక్షమై ఏమి నీ కోరిక అని అడిగెను. అంతట ముక్తర్షి మహానుబావా! పరమేశ్వరా! నా కుమారులలో కొందరు రోమశ ముని శాపమునకు భయపడుచున్నారని వేడుకొనెను. ఓ ముని పుంగవా! ఆ బ్రహ్మర్షి శాపమును కాదనుట ఎవ్వరితరమూకాదు. కావున అనుభవింపక తప్పదు అని చెప్ప నీ కుమారులలో కొందరు మునిశాపము లేక పరిశుద్ధముగానున్న వారి వలన నీ వంశము భూలోకమునందు అభివృద్ధి కాగలదు. అంతేగాక కణ్వ-జాబాలి,భారద్వాజ-కాశ్యప-శ్రీవత్స-ఆత్రేయ-హరిత-కౌండిన్య-అంగిరస-గౌతమ-గార్గేయ-వాశిష్ఠ-శాండిల్య-దుర్వాస-మైత్రేయ గోత్రములు గలిగి భూలోకమునందు సర్వదేవతల రూపములను చిత్రలేఖనమను విద్యచే లోకోపకారులుగా నడచుకొనగలరు అని చెప్పి శివుడు మాయమయ్యెను. ఆ తరువాత ముక్తర్షి కుమారులలో కొందరు వేద శాస్త్రములను చదివి నీతిమంతులుగా ఆర్యక్షత్రియ వంశమునకు

ఆరాధ్యులై యెల్లవేళలా శ్రీ నిమిషాంబాదేవిని స్మరించుకొనుచు శ్రీ మహా విష్ణువునకు పీతాంబరములు, శివునికి రత్నకవచమును బ్రహ్మకు దివ్య విమానమును తయారుచేసి యిచ్చిరి. కావున ఈ ఆర్యక్షత్రియ చిత్రకారులకు వేదశాస్త్రపఠనము, మూడువేళల సంధ్యావందనములు ముఖ్యం వీరు మహాముని గోత్ర ప్రవరసూత్ర శాఖలు కలిగి హనుమధ్వజ-గరుడ ధ్వజ-వృషభధ్వజ-మకరధ్వజ - సింహధ్వజ మున్నగు బిరుదులతోను, ఏనుగులు, గుర్రములు రథములు మున్నగు వాహనములు కల్గివుందురు. కావున ఈ ముక్తమహాముని వంశమును నిరాకరించి అపచారములు, అనాచారములు చేసిన యెడల బ్రహ్మహత్యాధిపాపమును అనుభవింతురు.

కావున ఆర్యక్షత్రియ చిత్రకారులారా! జ్ఞాన సంపన్నులారా! ఈ విజ్ఞాన శాసన పద్ధతి ప్రకారము నడచుకొనగలరు.

పైన ఉదహరించిన వంశక్రమము "బ్రహ్మాండ పురాణములో బ్రహ్మ నారద-సంవాద రూపమైన వర్ణవైభవ ఖండము"నందు నిరూపించబడినది. కావున మీరు కులాచారులై శ్రీ నిమిషాంబాదేవి కరుణా కటాక్షములను పొందుచూ బంధుజన పోషకులుగా అభివృద్ధి పొందగలరు.

శ్రీశ్రీశ్రీ నిమిషాంబాదేవియేనమ:

శ్రీశ్రీశ్రీ సుశీలా సమేత సుమనస్క యోగియేనమ:

శ్రీశ్రీశ్రీ సుదక్షిణా సమేత ముక్తమహర్షియేనమ:

శ్రీశ్రీశ్రీ మున్ముక్తమహాముని కుమారధీర ధీమంత శ్రీమంత
మహాశాంత జ్యోతిస్మంతయేనమ:

సర్వేజన: సుఖినోభవంతు

శుభం

శ్రీరస్తు   శ్రీ నిమిషాంబాపరమేశ్వర్యైనమః

గోత్రకాండము

శ్రీ ముక్తర్షి వంశోద్భవులైన ఆర్యక్షత్రియ చిత్రకారుల గోత్ర ప్రవర సూత్రశాఖల ప్రకరణము

1. శాండిల్యన గోత్రము

(1) వీరభద్రునివారు (2) పానుగంటివారు (3) కామరౌతువారు (4) అలూరివారు (5) పాత్లెంవారు (6) ముత్యాలవారు. ఈ ఆరిండ్ల వారిది శాండిల్యసగోత్రము — ఇందుకు ప్రవర, వైభ, చ్యవన, శత మర్షణ, రేభ, రైభ, శాండిల్య, సప్తార్షేయ, ప్రవరాన్విత, శాండిల్యన గోత్రః, అపస్తంభసూత్రః, యజుశ్శాఖాధ్యాయనమః॥.

2. సువర్ణన గోత్రము

(1) మాచర్లవారు (2) నీలుగొండవారు ఈ రెండిండ్ల వారిది సువర్ణన గోత్రము ఇందుకు ప్రవర॥ సావర్ణ, సంకరణ, త్రయార్షేయ ప్రవరాన్విత, సువర్ణనగోత్రః, అపస్తంభసూత్రః. యజుశ్శాఖాధ్యాయనమః॥.

3. కౌండిన్యన గోత్రము

(1) వజ్రాంగివారు (2) సకలాతివారు (3) జానంవారు (4) బాదామి వారు (5) భండివారు. ఈ అయిదిండ్లవారిది కౌండిన్యన గోత్రము. ఇందుకు ప్రవర॥ వాశిష్ఠ, మైత్రావరుణ. కౌండిన్యన, త్రయార్షేయ, ప్రవరాన్విత. కౌండిన్యసగోత్రః, అపస్తంభసూత్రః యజుశ్శాఖాధ్యాయనమః

4. హరితన గోత్రము

(1) మద్దెలవారు (2) గొడుగులేటివారు (3) గుండ్లూరివారు (4) రేఖురవారు (5) చెరుకుపల్లెవారు (6) గుత్తివారు. ఈ ఆరిండ్లవారిది

హరితసగోత్రము. ఇందుకు ప్రవర॥ హరిత, అంబరీష, యువ్వనాశ్వ, త్రయార్షేయ ప్రవరాన్విత హరితసగోత్ర:, అపస్తంభసూత్ర: యజుశ్శాఖాధ్యాయినమ:॥.

5. ఆత్రేయస గోత్రము

(1) చోళాపురంవారు (2) రాయచూరువారు (3) పైడిపల్లివారు (4) యాశ్వలాయనవారు (5) నేత్రావతివారు (6) వ్యాసరౌతువారు (7) బూరుగులవారు (8) అమరావతివారు. ఈ యెనిమిదిండ్ల వారిది ఆత్రేయసగోత్రము. ఇందుకు ప్రవర॥ ఆత్రేయస, సానస, శ్యావాశ్వ త్రయార్షేయ ప్రవరాన్విత, ఆత్రేయసగోత్ర:, అపస్తంభసూత్ర: యజుశ్శాఖాధ్యాయినమ:॥.

6. భారద్వాజస గోత్రము

(1) ఎల్లాలువారు (2) చిత్యేలివారు (3) దామావారు (4) చంద్రగిరివారు (5) ధరణికోటివారు (6) కొండవీటివారు (7) కంభంవారు (8) ఆలమూరివారు (9) శూలంవారు (10) దెవరకొండవారు (11) పల్లికివారు (12) మాచరౌతువారు (13) సంగవారు. ఈ పదమూడిండ్లవారిది భారద్వాజస గోత్రము. ఇందుకు ప్రవర॥ ఆంగీరస, బార్హస్పత్య, భారద్వాజ త్రయార్షేయ ప్రవరాన్విత, భారద్వాజసగోత్ర: అపస్తంబసూత్ర: యజుశ్శాఖాధ్యాయినమ:॥.

7. గార్గేయస గోత్రము

(1) శంఖుపాలవారు (2) పోతుగంటివారు (3) చెన్నూరివారు ఈ మూడింట్లవారిది గార్గేయస గోత్రము. అందుకు ప్రవర॥ మౌద్గల్య, గార్గెయు, గౌతమ, త్రయార్షేయ ప్రవరాన్విత, గార్గేయస గోత్ర: అపస్తంభసూత్ర:, యజుశ్శాఖాధ్యాయినమ:॥.

8. అంగీరస గోత్రము

(1) పెనుగొండవారు (2) కోళాలివారు (3) కూటాగూళ్ళవారు (4) చప్పలివారు (5) యాదగిరివారు (6) ముసలిమడుగువారు (7 కోటకొండవారు (8) గొడుగులకుంటవారు (9) వీరబాహువారు (10) ముత్తకూరివారు (11) బాపురివారు ఈ పదకొండు యిండ్లవారిది అంగీరస

గోత్రము. ఇందుకు ప్రవర॥ అంగీరస, అంబరీష, కాకుస్థ త్రయార్షేయ ప్రవరాన్విత అంగీరస గోత్రః అపస్తంభ సూత్రః యజుశ్శాఖాధ్యాయనమః॥.

9. వసిష్ఠస గోత్రము

(1) ఊటుకూరివారు (2) ధనలాకోటివారు (3) శిఖరంవారు (4) మాఘంవారు (5) నందిగంవారు (6) భోజనగిరివారు. ఈ ఆరిండ్ల వారిది వసిష్ఠస గోత్రము. ఇందుకు ప్రవర॥ వసిష్ఠ, మైత్రావరుణ, కౌండిన్య, త్రయార్షేయ ప్రవరాన్వితః వసిష్ఠస గోత్రః అపస్తంభసూత్రః॥ యజుశ్శాఖాధ్యాయనమః.

10. దూర్వాసస గోత్రము

(1) కాళంగివారు (2) సంబెళ్ళవారు (3) బండారువారు (4) గొడు గులవారు (5) విరూపాక్షంవారు (6) సిద్ధాపురంవారు (7) కడితాలవారు ఈ ఏడిండ్లవారిది దూర్వాససస గోత్రము. యిందుకు ప్రవర॥ దూర్వాస, స్వగస్త, దత్తాత్రేయ, త్రయార్షేయ ప్రవరాన్విత. దూర్వాససస గోత్రః అప స్తంభసూత్రః యజుశ్శాఖాధ్యాయనమః.

11. గౌతమస గోత్రము

(1) యాదగిరివారు (2) మునలిమడుగువారు (3) కడుమూరివారు (4) కోటకొండవారు (5) పోగులగుంటవారు (6) బొనగిరివారు (7) పీర బోయివాయ (8) కందుకూరివారు (9) ముత్తులూరివారు (10) భావురివారు ఈ పదిండ్లవారిది గౌతమసగోత్రము, యిందుకు ప్రవర॥ అంగీరస, అయాశ్య, గౌతమ. త్రయార్షేయ ప్రవరాన్విత, గౌతమస గోత్రః అపస్తంభ సూత్ర: యజుశ్శాఖాధ్యాయనమ:.

12. హరీషస గోత్రము

(1) అనగొందివారు (2) యిక్కారివారు (3) కంచావారు. యీ మూడిండ్లవారిది హరీషస గోత్రము. యిందుకు ప్రవర॥ హరీష, అంబరీష కాకుస్థ, త్రయార్షేయ, ప్రవరాన్విత. హరీషస గోత్ర: అపస్తంభసూత్ర: యజుశ్శాఖాధ్యాయనమ .

13 శ్రీవత్సవ గోత్రము

(1) ఛట్టీవారు (2) కందనూరివారు (3) మల్లలూరివారు (4) కప్పకూరివారు (5) పెళకుర్తివారు (6) ఉద్దంటివారు. ఈ ఆరిండ్ల వారిది శ్రీవత్సవ గోత్రము. యిందుకు ప్రవర॥ భార్గవ, చ్యావన, అప్లవ, ఔరవ, జమదగ్ని, పంచార్షేయ ప్రవరాన్విత శ్రీవత్సవ గోత్రః, ఆపస్తంభసూత్రః యజుశ్శాఖాధ్యాయనమః॥.

14. కాశ్యపస గోత్రము

(1) మాతంగంవారు (2) ఓకుమళ్ళవారు (3) బాబునూకువారు (4) యిరుపూరివారు (5) పెనుబాలవారు (6) దానంపల్లెవారు (7) బురదగుంటవారు (8) కంభంమెట్లువారు (9) యకమావారు (10) నామేపల్లెవారు (11) నానగిరివారు (12) కనిగిరివారు (13) వరాటివారు. ఈ పదమూడు ఇండ్లవారిది కాశ్యపస గోత్రము. ఇందుకు ప్రవర॥ కాశ్యప, వత్సార, నైధృవ. రేభ, రైభ, శాండిల, శాండిల్య, సప్తార్షేయ ప్రవరాన్విత కాశ్యపస గోత్రః। ఆపస్తంభసూత్రః యజుశ్శాఖాధ్యాయనమః॥.

15. సాంఖ్యాయనస గోత్రము

(1) అపురాపురంవారు (2) పస్పతివారు. ఈ రెండిండ్ల వారిది సాంఖ్యాయనస గోత్రము. ఇందుకు ప్రవర॥ విశ్వామిత్ర, త్రిదేవరాతల, ఔథల, త్రయార్షేయ ప్రవరాన్వితః సాంఖ్యాయనస గోత్రః ఆపస్తంభసూత్రః యజుశ్శాఖాధ్యాయనమః॥.

16. కౌశికస గోత్రము

(1) మగతలవారు (2) మిట్టయింటివారు (3) మండివారు (4) కంభరౌతువారు (5) పులొత్రువారు (6) అద్దంకివారు. ఈ ఆరింఢ్లవారిది కౌశికస గోత్రము. ఇందుకు ప్రవర॥ వైశ్వామిత్ర, అఘమర్షణ, కౌశిక, త్రయార్షేయ ప్రవరాన్వితః కౌశికస గోత్రః ఆపస్తంభసూత్రః యజుశ్శాఖాధ్యాయనమః॥.

17. జమదగ్నిస గోత్రము

(1) గుర్రౌతువారు (2) దర్శనంవారు (3) చీనావారు ఈ మూడిండ్లవారిది జమదగ్నిస గోత్రము. ఇందుకు ప్రవర॥ జమదగ్ని,

గార్గేయ, గౌతమ, త్రయార్షేయ ప్రవరాన్విత జమదగ్నిస గోత్ర.। అపస్తంభ సూత్రః యజుశ్శాఖాధ్యాయనమః॥.

18. కుశలస గోత్రము

(1) మద్దగిరివారు (2) వేంకటగిరివారు (3) ముళువాయివారు ఈ మూడిండ్లవారిది కుశలస గోత్రము. ఇందుకు ప్రవర॥ కౌశల, గోముఖ, బ్రహ్మ, త్రయార్షేయ ప్రవరాన్విత। కుశలసగోత్ర: అపస్తంబసూత్రః యజుశ్శాఖాధ్యాయనమః॥.

19. మౌద్గల్యస గోత్రము

(1) పాకాలవారు (2) కలవకుంటివారు (3) పాలమర్రివారు (4) పొన్నూరివారు (5) కోశంవారు ఈ ఐదిండ్ల వారిది మౌద్గల్యస గోత్రము. ఇందుకు ప్రవర॥ మౌద్గల్య, బార్హస్పత్య, యవ్వనాశ్వ, త్రయార్షేయ ప్రవరాన్విత। మౌద్గల్యస గోత్ర। అపస్తంభసూత్రః, యజుశ్శాఖాధ్యాయనమః॥.

20. పరాశర గోత్రము

(1) మాల్యవంతంవారు (2)మాతంగంవారు (3) మంత్రమూర్తివారు (4) మాణిక్యంవారు (5) మధురాపురివారు (6) చిత్రకూటంవారు. ఈ అరిండ్లవారిది పరాశరస గోత్రము. ఇందుకు ప్రవర॥ పరాశర్య, శుక, భారద్వాజ, వాశిష్ఠ, జమదగ్ని, వ్యాస, అంబరీష, సప్తార్షేయ ప్రవరాన్విత। పరాశర గోత్రః అపస్తంభసూత్ర। యజుశ్శాఖాధ్యాయనమః.

21. విశ్వామిత్రస గోత్రము

(1) బదరీనారాయణంవారు (2) బ్రహ్మరౌతువారు (3) ద్రోణగిరి వారు (4) శేషగిరివారు (5) నందికేశ్వరంవారు (6) సోమరౌతువారు (7) వజ్రకవచంవారు (8) మేరుశిఖరంవారు (9) వింధ్యగిరివారు (10)వీర మోహినివారు (11) శృంగేరివారు (12) నందిగ్రామంవారు (14) నాగగిరి వారు (14) ఉదయగిరివారు (15) అరుణాచలంవారు ఈ పదునైదు ఇండ్లవారిది విశ్వామిత్రస గోత్రము. యిందుకు ప్రవర॥ వైశ్వామిత్ర, మైత్రేయ, యవ్వనాశ్వ, కౌశిక, అత్రేయ, పంచార్షేయ, ప్రవరాన్విత। విశ్వామిత్రస గోత్రః, అపస్తంభసూత్రః। యజుశ్శాఖాధ్యాయనమః.

22. సనందనస గోత్రము

(1) కోకిలాక్షంవారు (2) కోదండంవారు (3) చక్రతీర్థవారు (4) కుంభకోణంవారు (5) మానుపల్లెవారు (6) కంభంవారు (7) దామంచర్లవారు (8) పగడాలవారు (9) భద్రాచలంవారు (10) అస్తగిరివారు (11) పద్మాలవారు (12) హరిద్వారంవారు (13) మండలేశ్వరంవారు (14) క్షీరసాగరంవారు (15) దామోదరంవారు (16) చెరుకూరువారు (17) కాళహస్తివారు (18) కంచెర్లవారు (19) కనకంవారు (20) శ్రీతాగ్నులవారు (21) విశ్వనాథపురంవారు (22) పలుకూరివారు (23) బ్రహ్మదండివారు (24) దండువారు (25) శ్రీకరంవారు (26) చిత్రాంగికోటివారు (27) భారద్వాజంవారు (28) చింతావారు (29) హేమగిరివారు (30) మలయాచలంవారు (31) రాజమహేంద్రంవారు (32) రాఘవవారు. ఈ ముప్పదిరెండిండ్లవారిది సనందనస గోత్రము. ఇందుకు ప్రవర॥ సనక, సనందన, సనత్కుమార, మౌద్గల్య, మాండవ్య, పంచార్షేయ ప్రవరాన్విత। సనందనస గోత్ర:, అపస్తంభసూత్ర: యజుశ్శాఖాధ్యాయనమః॥.

23. రోమశస గోత్రము

(1) సూర్యకాంతంవారు (2) కామకోటివారు (3) కంజాక్షంవారు (4) రజితగిరివారు (5) దుర్గంవారు (6) బళ్ళారివారు (7) జంబుకేశ్వరంవారు (8) మాణిక్యద్రంవారు (9) చంద్రకాంతంవారు (10) జగన్నాథంవారు (14) చింతామణివారు. ఈ పదునాలుగు ఇండ్లవారిది రోమశసగోత్రము. యిందుకు ప్రవర॥ రోమశ, ధౌమ్య, శుక, శౌనక, శాండిల్య, పంచార్షేయ ప్రవరాన్విత రోమశసగోత్ర: అపస్తంభసూత్ర యజుశ్శాఖాధ్యాయనమః॥.

24. అగస్త్యస గోత్రము

(1) చండశాసనంవారు (2) చంద్రమౌళివారు. ఈ రెండిండ్లవారిది అగస్త్యస గోత్రము. ఇందుకు ప్రవర॥ అగస్త్య, అంబరీష, హరిత, త్రయార్షేయ ప్రవరాన్విత। అగస్త్యసగోత్ర: అపస్తంభసూత్ర: యజుశ్శాఖాధ్యాయనమః॥.

25. ధౌమ్యస గోత్రము

(1) పోకూరివారు (2) శ్రీరంగంవారు (3) కంఠపీఠంవారు. ఈ మూడిండ్లవారిది ధౌమ్యస గోత్రము. ఇందుకు ప్రవర॥ ధౌమ్య, భార్గవ,

చ్యవన, త్రయార్షేయ ప్రవరాన్విత। ధౌమ్యస గోత్ర: అపస్తంభసూత్ర: యజుశ్శాఖాధ్యాయనమ్:॥.

26. పౌనలస గోత్రము

(1) నిత్యానందంవారు (2) ప్రభావతీపురంవారు (3) తుళజాపురం వారు (4) కామగిరిపీఠంవారు. ఈ నాలుగిండ్లవారిది పౌనలసగోత్రము. యిందుకు ప్రవర॥ మౌద్గల్య, వాలఖిల్య, వాశిష్ఠ, త్రయార్షేయ ప్రవరాన్విత। పౌనలస గోత్ర: అపస్తంభసూత్ర: యజుశ్శాఖాధ్యాయనమః॥.

27. నారదమునిస గోత్రము

(1) ప్రసన్నంవారు (2) అంజనంవారు (3) కామరూపంవారు. ఈ మూడిండ్లవారిది నారదమునిస గోత్రము. ఇందుకు ప్రవర॥ నారద, శుక, వ్యాస, త్రయార్షేయ ప్రవరాన్విత నారదమునిస గోత్ర: అపస్తంభసూత్ర:, యజుశ్శాఖాధ్యాయనమః॥.

28. కపిలస గోత్రము

(1) వేదగిరివారు (2) చీమకుర్తివారు. ఈ రెండిండ్లవారిది కపిలస గోత్రము. ఇందుకు ప్రవర॥ కౌశిక, కపిల, దత్తాత్రేయ, త్రయార్షేయ ప్రవరాన్విత। కపిలసగోత్ర: అపస్తంభసూత్ర: యజుశ్శాఖాధ్యాయనమః॥.

29. వ్యాసమునిస గోత్రము

(1) రామేశ్వరంవారు (2) లంబకోటవారు (3) కార్ముకంవారు. ఈ మూడిండ్లవారిది వ్యాసమునిస గోత్రము. ఇందుకు ప్రవర॥ వ్యాస, దుర్వాస, అంబరీష, సాంఖ్యాయన, సనందన, పంచార్షేయ, ప్రవరాన్విత వ్యాసమునిస గోత్ర:। అపస్తంభసూత్ర:। యజుశ్శాఖాధ్యాయనమ:.

30 వైశంపాయనస గోత్రము.

(1) మీనమడుగువారు (2) చక్రంవారు (3) సత్యపురంవారు (4) బాగలకొండవారు (5) ధర్మపురంవారు. ఈ ఐదిండ్ల వారిది వైశంపాశ యనస గోత్రము. ఇందుకు ప్రవర॥ జైమిని, ధౌమ్య, జమదగ్ని త్రయార్షేయ ప్రవరాన్విత। వైశంపాయనస గోత్ర:, అపస్తంభసూత్ర: యజుశ్శాఖాధ్యాయనమః.

31 చ్యవనస గోత్రము

(1) సత్రంవారు (2) అభ్యక్షంవారు (3) మర్మంవారు (4) చిదం బరంవారు (5) పుష్పగిరివారు (6) పురాణంవారు. ఈ అరిండ్లవారిది చ్యవనస గోత్రము. యిందుకు ప్రవర॥ చ్యవన, యువ్వనాశ్వ, కాకుస్త, త్రయార్షేయ ప్రవరాన్విత చ్యవనస గోత్ర: అపస్తంభసూత్ర: యజుశ్శాఖా ధ్యాయనమః.

32 దత్తాత్రేయస గోత్రము

(1) శరభేశ్వరంవారు (2) సుభద్రంవారు (3) గంధకంవారు (4) కళ్యాణంవారు (5) తోరణంవారు (6) కేదారేశ్వరంవారు (7) ఖాద్రి వారు (8) మై రువారు (9) టంగుటూరువారు (10) సుకుమారంవారు (11) బొబ్బిలివారు (12) భువనగిరివారు (13) పుండరీకంవారు (14) రథ రౌతువారు (15) రత్నంవారు (16) దీపనంవారు (17) హేమాక్షికంవారు (18) నిదిదర్శనంవారు (19) ధూర్జటివారు (20) కొత్తపట్నంవారు (21) ధనకోటివారు (22) వాకాటివారు (23) అల్లూరివారు (4) నంగంవారు (25) సాగరంవారు (26) నగరంవారు (27) మాచవరంవారు (28) ధర్మం వారు (29) చాగంటివారు (30) మాగంటివారు (31) ముక్కంటివారు (32) కటకమునుగువారు (33) పంజరంవారు (34) తిరోధానంవారు (35) గొబ్బివారు (36) చామరంవారు (37) రాజంవారు (38) పసుమర్తి వారు (39) నందవరంవారు (40) నాగంపల్లెవారు (41) పణ్యాంగికోటివారు (42) వారుణిణాపురంవారు (43) గగనంవారు (44) జ్ఞానమూర్తివారు (45) హిమగిరివారు (47) మీనకేతనంవారు (48) అయోధ్యాపురంవారు (49) ఇంద్రాక్షీవారు (50) ఆనందంవారు. ఈ యాబదిండ్లవారిది దత్తా త్రేయస గోత్రము. యిందుకు ప్రవర॥ దూర్వాస, భార్గవ, జమదగ్ని మైత్రేయ, భరద్వాజ, కుత్స, భారద్వాజ, సప్తార్షేయ ప్రవరాన్విత దత్తా త్రేయస గోత్ర॥ అపస్తంభసూత్ర॥ యజుశ్శాఖాధ్యాయనమః.

...●... సంపూర్ణం ...●...